

**Pan
Tadeusz Krzakowski
Prezydent Legnicy**

P/09/186
LWR-410-11-04/2009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu skontrolowała Urząd Miasta Legnica, zwany dalej „Urzędem” w zakresie funkcjonowania spółek z udziałem Gminy Legnica, zwanej w dalszej treści „Gminą”, w latach 2006 - 2008. Odrębne kontrole przeprowadzono również w Legnickim Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. i Strefie Aktywności Gospodarczej Sp. z o.o., w których Gmina posiadała 100% kapitału, a Pan Prezydent wypełniał jednoosobowo funkcje przypisane Zgromadzeniu Wspólników, kierując wystąpienia pokontrolne do zarządów tych spółek.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokołach kontroli, Najwyższa Izba Kontroli - na podstawie art. 60 ustawy o NIK - przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pomimo stwierdzonych nieprawidłowości pozytywnie ocenia skontrolowany zakres działalności Urzędu.

Ocenę tę uzasadniają poniższe ustalenia kontroli oraz oceny szczegółowe.

1. Na koniec 2008 r. Gmina posiadała 100% udziałów/akcji w 3 spółkach: Legnickim Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. (LPGK Sp. z o.o.) o kapitale

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701

zakładowym 16.623 tys. zł, Legnickim Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji S.A. (LPWiK S.A.) z kapitałem akcyjnym w kwocie 72.884 tys. zł i Strefie Aktywności Gospodarczej Sp. z o.o. w Legnicy (SAG Sp. z o.o.) o kapitale zakładowym w wysokości 7.686 tys. zł. W 2 spółkach Gmina utrzymywała pakiet kontrolny posiadając 94,5% udziałów o wartości 29.090 tys. zł w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym Sp. z o.o. (MPK Sp. z o.o.) i 41,6% udziałów na kwotę 16.151 tys. zł w Towarzystwie Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Kamiennej Górze (TBS Sp. z o.o.). Pozostałe 5,5% udziałów w MPK Sp. z o.o. o wartości 1.700 tys. zł należało do spółki akcyjnej spoza sektora publicznego o nazwie [...]² S.A. z Blechowa. W TBS Sp. z o.o. - poza Gminą - udziały należały do 13 innych podmiotów, w tym 51,8% do 8 innych samorządów gminnych (najwięcej 29,4% do Gminy Oława - miejskiej), 4,6% do osób fizycznych bądź podmiotów gospodarczych utworzonych przez takie osoby³. Dodatkowo w 5 innych spółkach Gmina posiadała mniejszościowy udział: [1] w Przedsiębiorstwie Przemysłu Chłodniczego [...]⁴ – 7,1% udziałów, [2] w Rolno – Przemysłowym Rynku Hurtowym [...]⁵ S.A. w Legnicy [...]⁶ S.A.) – 5,8% akcji, [3] w [...]⁷ Sp. z o.o. we Wrocławiu ([...]⁸ Sp. z o.o.) - 2,4% udziałów, [4] w [...]⁹ - 1,25% akcji, [5] w [...]¹⁰ Sp. z o.o. w Lubinie - 0,4% udziałów.

2. Analiza przedmiotów działalności 3 spółek ze 100% udziałem Gminy¹¹ w odniesieniu do 2 z nich, tj. LPGK Sp. z o.o. i SAG Sp. z o.o. wykazała ujęcie w umowach spółek i prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie szerszym, niż zezwalają na to obowiązujące przepisy.

2.1. W przypadku LPGK Sp. z o.o., oprócz działalności związanej z realizacją zadań ze sfery użyteczności publicznej w zakresie gospodarowania odpadami, zagospodarowania terenów zielonych i zarządzania cmentarzem, Spółka prowadziła działalność komercyjną związaną m.in. z wykonywaniem robót budowlanych na zamówienie sektora prywatnego,

---

² ... Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) w zw. z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.)

³ 4% udziałów do „INSTALEX” Paździora & Olejnik Sp. Jawna, 0,5% udziałów do Stanisława Lorenza, 0,08% do Adama Czuby

⁴ ...jak w przypisie 2

⁵ ... jak w przypisie 2

⁶ ... jak w przypisie 2

⁷ ... jak w przypisie 2

⁸ ... jak w przypisie 2

⁹ ... jak w przypisie 2

¹⁰ ... jak w przypisie 2

¹¹ LPGK Sp. z o.o., LPWiK S.A. i SAG Sp. z o.o.

wynajmem maszyn i urządzeń budowlanych oraz samochodów osobowych i ciężarowych w systemie komercyjnym, sprzedażą detaliczną kwiatów, roślin, nasion, nawozów i innych artykułów żywnościowych w wyspecjalizowanych sklepach. Przychody z tej działalności w badanym okresie 2006-2008 stanowiły od 43% do 59,8% jej przychodów ogółem.

Natomiast SAG spółka z o.o., oprócz zarządzania nieruchomościami znajdującymi się na terenie dawnego lotniska pozostałego po wojskach Federacji Rosyjskiej, prowadziła działalność komercyjną polegającą na zarządzaniu nieruchomościami mieszkalnymi wspólnot prywatnych.

Wskazana działalność ma charakter zarobkowy i wykracza poza publiczne zadania gminy (własne i zlecone), tym bardziej nie można jej zaliczyć do zadań przypisanych samorządom gminnym z zakresu gospodarki komunalnej zdefiniowanych przepisem art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej¹² jako „*zadania o charakterze użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych*”.

2.2. W ocenie NIK prowadzenie działalności o takim (komercyjnym) charakterze przez spółki ze 100% udziałem Gminy Legnica nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących uregulowaniach prawnych, bowiem tworzenie przez samorzady gminne spółek kapitałowych oraz przystępowanie do nich może następować tylko i wyłącznie w celu wykonywania spoczywających na Gminie zadań publicznych.

NIK podkreśla, że ograniczenie działalności samorządu gminnego wyłącznie do zadań publicznych wynika z ogólnej (konstytucyjnej) prawidłowości, zgodnie z którą cała aktywność jednostek samorządu terytorialnego, w tym gmin może służyć tylko i wyłącznie realizacji określonych ustawowo zadań publicznych (art. 163 i art. 166 ust. 1 i 2 Konstytucji). Izba zwraca zarazem uwagę, że zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹³ Gmina ma prawo tworzyć jednostki organizacyjne „w celu wykonywania (swoich) zadań”.

Tworzenie przez Gminę Legnica spółek kapitałowych oraz przystępowanie do nich w celu wykonywania spoczywających na niej zadań publicznych powinno skutkować tym, że jedynym i wyłącznym przedmiotem działania tych spółek jest wykonywanie zadań

---

¹² Dz.U. z 1997 r. nr 9, poz.43 ze zm.

¹³ Dz.U. z 2001r. nr 142, poz.1591 ze zm.;

publicznych (własnych i zleconych) należących do zakresu działania Gminy Legnica, polegających na zaspokajaniu potrzeb danej wspólnoty samorządowej.

Samorząd Gminy Legnica poprzez spółki z jej udziałem nie może natomiast prowadzić żadnej działalności, która nie jest przejawem wykonywania jej zadań publicznych. Podjęcie przez LPGK Sp. z o.o. i SAG Sp. z o.o. działalności niezwiązanej z realizacją zadań publicznych należących do Gminy Legnica, choćby była to tylko działalność dodatkowa względem ich podstawowego przedmiotu działania, w pełni uzasadnia ocenę, że Gmina Legnica **utworzyła spółki w innym celu (choćby tylko częściowo w innym) niż wykonywanie zadań publicznych**¹⁴.

W ocenie NIK, zgodnie z zasadą subsydiarności wyrażoną m.in. w konstytucji RP, podmioty prawa publicznego (w tym przypadku gminy) powinny ograniczać swą ingerencję w funkcjonowanie gospodarki wolnorynkowej. Także przepisy art. 9 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym wskazują, że prowadzenie przez gminy działalności gospodarczej wykraczającej poza zadania o charakterze użyteczności publicznej jest dopuszczalne wyjątkowo – a to w przypadkach określonych w art. 10 ust. 1-3 ustawy o gospodarce komunalnej¹⁵. Oznacza to, że poza sferą użyteczności publicznej aktywność gospodarcza Gminy nie powinna konkurować z funkcjonującymi już na rynku jednostkami gospodarczymi.

2.3. NIK podkreśla jednocześnie, że interpretacja pojęcia „ważny dla rozwoju gminy”, zawartego w art. 10 ust. 3 ustawy o gospodarce komunalnej nie może mieć dowolnego i rozszerzającego charakteru. Przeciwnie: wykładnia tego *nieostrego* sformułowania musi mieć charakter zawężający, przez wskazanie koniecznego związku podejmowanej działalności z art. 6 ustawy o samorządzie gminnym (sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym). Przyjęcie odmiennej interpretacji prowadziłoby bowiem do konstatacji, że Gmina może prowadzić działalność gospodarczą czysto zarobkową, nie związaną z zadaniami

---

¹⁴ M.Szydło Komentarz do ustawy o gospodarce komunalnej z 2008 r. (recenzja prof. Leon Kieres), wydawnictwo Oficyna str. 381, 382

¹⁵ [1] wystąpią łącznie warunki w zakresie nie zaspokojonych potrzeb wspólnoty samorządowej i ujemnego wpływu bezrobocia na poziom życia tych wspólnot, a zastosowanie innych działań i środków prawnych nie doprowadziło do aktywizacji gospodarczej, w szczególności do znacznego ożywienia rynku lokalnego lub trwałego ograniczenia bezrobocia; [2] zbycie składnika mienia komunalnego mogącego stanowić wkład niepieniężny gminy do spółki albo rozporządzenie nim w inny sposób spowoduje dla gminy poważną stratę majątkową; [3] powyższe ograniczenia nie mają jedynie zastosowania do posiadania przez gminy akcji lub udziałów spółek zajmujących się czynnościami bankowymi, ubezpieczeniowymi oraz działalnością doradczą, promocyjną, edukacyjną i wydawniczą na rzecz samorządu terytorialnego, a także innych spółek ważnych dla rozwoju gminy.

samorządów gminnych pod pretekstem, że bez względu na jej skalę i charakter – jest ona ważna dla jej rozwoju. Zdaniem NIK pogląd taki nie może zasługiwać na uznanie.

Ocena powyższa dotyczy zwłaszcza tych przypadków, gdzie udział Gminy w kapitale spółek ma charakter marginalny, a spółki te prowadzą działalność w oczywisty sposób niezwiązaną z realizacją zadań publicznych przypisanych samorządowi gminnemu. Tymczasem kontrola ujawniła, że środki Gminy stanowią mniejszościowy udział w kapitale trzech spółek (w wysokości od 0,4% do 7,1%) prowadzących działalność z udziałem kapitału prywatnego (wynoszącym od 1% do 92,9%), choć nie realizowały one żadnych zadań Gminy, mianowicie:

- w przypadku [...] ¹⁶ Sp. z o.o.” Gmina utrzymywała 7,1% udział o wartości 183,4 tys. zł od 1998 r., choć Spółka ta prowadziła działalność rynkową w zakresie przetwórstwa warzyw i owoców, produkcji i sprzedaży mrożonek oraz kontraktacji i skupu płodów rolnych, a pozostałe 92,9% udziałów należało do 2 spółek osób fizycznych ¹⁷. Nadmienić przy tym należy, że w maju 2008 r. na wniosek Zarządu „[...] ¹⁸ Sp. z o.o.”, Sąd ogłosił upadłość tej Spółki przy zadłużeniu na kwotę 9.807,8 tys. zł, co może spowodować obowiązek prawny ¹⁹ uczestniczenia gminy w spłacie tego zadłużenia. Postępowanie to do czasu kontroli NIK w lipcu 2009 r. nie zostało zakończone.

W ocenie NIK powoływana w trakcie kontroli przyczyna tego stanu rzeczy (przejęcie udziałów za zaległości w podatku od nieruchomości) nie może stanowić usprawiedliwienia dla dalszego angażowania środków publicznych w działalność nie związaną z realizacją zadań gminy, dodatkowo przynoszącą straty i prowadzoną przez podmioty, w których możliwości decyzyjne gminy ograniczone są do jej udziału w kapitale spółek. NIK podkreśla zarazem, że taki sposób angażowania środków publicznych naraża wszystkich uczestników samorządu gminnego na ryzyko partycypowania w stratach ponoszonych na tego rodzaju działalności;

- w świetle kryterium legalności i gospodarności nie znajduje również uzasadnienia posiadanie przez Gminę 5,8% akcji o wartości 251,0 tys. zł w Spółce „[...] ²⁰ S.A.” oraz 0,4% udziałów na kwotę 20,0 tys. zł w [...] ²¹ Sp. z o.o. w Lubinie.

---

¹⁶ ...jak w przypisie 2

¹⁷ PIK PROAGRO Sp. z o.o. – 71,5% udziałów, PIK FAKTOR Sp. z o.o. – 21,4% udziałów.

¹⁸ ...jak w przypisie 2

¹⁹ art. 83 ustawy Kodeks spółek handlowych (Dz.U. Nr 94, poz. 1037 ze zm.)

²⁰ ...jak w przypisie 2

²¹ ...jak w przypisie 2

W obydwu tych spółkach udział kapitałowy w łącznej wysokości od 1% do 45,6% posiada sektor prywatny, a ich przedmiot działalności nie obejmuje zadań Gminy, bowiem Spółka „[...]”²² S.A.” prowadzi działalność handlową oraz organizuje giełdy hurtowe, a [...]”²³ Sp. z o.o. prowadzi komercyjną telewizję lokalną.

NIK podkreśla, że prowadzona w powyższy sposób działalność, oprócz tego, że nie spełnia kryterium legalności powoduje także powstawanie obszarów korupcjogennych (na styku sektora publicznego i prywatnego).

2.4. Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na fakt, iż w świetle przepisów UE²⁴ bezprzetargowe zlecenie wykonywania usług na rzecz gminy możliwe jest jedynie w przypadku gdy gmina posiada 100% udziału w podmiocie wykonującym te usługi lub udziałowiec inny niż gmina został wyłoniony w przetargu. W tym kontekście – w ocenie Izby – należy przeanalizować zasadność bezprzetargowego zlecenia świadczenia usług w zakresie transportu zbiorowego spółce MPK Sp. z o.o., w której podmiot prywatny posiada udziały o wartości 1.700 tys. zł, stanowiące 5,5% kapitału zakładowego.

3. W badanym okresie 2006-2008 spośród 3 spółek, w których Gmina posiadała 100% udziałów/akcji, 2 odnotowały w każdym roku zysk netto kształtujący się w LPGK Sp. z o.o. na poziomie 421,9 tys. zł za 2006 r., 800,9 tys. zł za 2007 r. i 2.091,6 tys. zł za 2008 r. oraz odpowiednio 506,1 tys. zł, 614,7 tys. zł i 692,0 tys. zł w SAG Sp. z o.o. W spółce LPWiK S.A. wystąpiła niewielka strata z działalności gospodarczej za 2008 r. (7 tys. zł) przy dodatnim wyniku za 2006 r. i 2007 r. (41,5 tys. zł i 176,5 tys. zł). Należy jednak zauważyć, że Spółka ta za 2007 r. i 2008 r. wykazała stratę ze sprzedaży w wysokości odpowiednio 2.839 tys. zł i 1.492,4 tys. zł. Utrzymujący się, ujemny wynik finansowy na poziomie 1.597,2 tys. zł za 2006 r., 1.117,6 tys. zł za 2007 r. i 1.668,5 tys. zł za 2008 r. odnotowano w Spółce MPK Sp. z o.o.

3.1. Należy jednak zauważyć, że zasadniczy wpływ na uzyskanie dodatniego wyniku finansowego przez Spółkę SAG Sp. z o.o. miały zwolnienia z podatku od nieruchomości w wysokości 202,9 tys. zł w 2006 r., 183,0 tys. zł w 2007 r. i 321,4 tys. zł w 2008 roku

---

²² ...jak w przypisie 2

²³ ...jak w przypisie 2

²⁴ Podmiot prywatny poprzez udział kapitałowy w spółce gminnej posiada przewagę w stosunku do jego konkurentów w dostępie do zleceń Gminy w zakresie świadczonych usług, co stanowi naruszenie zasad wynikających z przepisów wspólnotowych w zakresie wolnej i niezakłóconej konkurencji oraz równego traktowania ustalonych m.in. zapisem art. 86 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę. Stanowisko takie potwierdził Europejski Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z 11 stycznia 2005 r. w sprawie C-26/03 Stadt Halle.

(łącznie 707,3 tys. zł), uzyskane na podstawie decyzji Prezydenta Legnicy wydanych w oparciu o uchwałę Rady Miejskiej Legnicy Nr XL/409/05 z dnia 28 listopada 2005 r. w sprawie przyjęcia *Programu pomocy horyzontalnej na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw na terenie Miasta*.

Kontrola postępowania związanego z przyznaniem i rozliczeniem tej pomocy, uzyskanej przez Spółkę w związku z budową w 2006 r. hali magazynowej o powierzchni 1 120 m² nakładem 1.538,6 tys. zł wykazała, że pomoc ta została przyznana, choć Spółka nie spełniała warunku do ubiegania się o tę pomoc, co do terminu rozpoczęcia prac inwestycyjnych.

Poprzez zapis § 1, § 7 i § 10 ust. 5 pkt. 3 przedmiotowej uchwały Rada ustaliła bowiem zwolnienie z podatku od nieruchomości na okres do 5 lat wobec podatników dokonujących nowych inwestycji w maksymalnej wysokości do 50% kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, pod warunkiem złożenia wniosku o zwolnienie przed rozpoczęciem prac inwestycyjnych (zwolnienie dotyczyło wyłącznie inwestycji noworozpoczynanych). Tymczasem Spółka roboty budowlane na zadaniu inwestycyjnym związanym z budową przedmiotowej hali magazynowej rozpoczęła w grudniu 2005 r., co potwierdzone zostało zapisami w dzienniku budowy, a wniosek o zwolnienie z podatku złożony został w Urzędzie Miejskim w Legnicy w dniu 16 lutego 2006 r., tj. 2 miesiące po wymaganym terminie.

3.2. Ponadto badania kontrolne wskazują na konieczność dokonania analizy w zakresie zasadności ekonomicznej realizacji zadań Gminy związanych z gospodarowaniem nieruchomościami dawnego lotniska pozostałego po wojskach Federacji Rosyjskiej poprzez Spółkę SAG Sp. z o.o.

W związku praktycznym zaprzestaniem realizacji celu, dla którego utworzono tę Spółkę w 1992 r. związanym z uruchomieniem lotniska cywilnego i realnym wygaszeniem świadczenia usług w zakresie lądowań (14 w 2008 r., zawieszono do końca 2009 r.) w związku z zaostrzeniem wymagań po wejściu do strefy Schengen, działalność gospodarcza tej Spółki ograniczona została do zagospodarowania nieruchomości zabudowanych przylegających do lotniska (hale, obiekty magazynowe, bocznicą kolejowa,) poprzez ich wydzierżawienie i wynajem oraz utrzymywania terenu lotniska. Spółka podjęła dodatkowo realizację zadań z zakresu zarządzania nieruchomościami mieszkalnymi, w tym należącymi do wspólnot osób prywatnych (bez udziału lokali gminnych), wykraczającej w ocenie NIK poza zakres zadań samorządu gminnego²⁵.

---

²⁵ Argumentacja prawna – patrz: pkt 2.2. wyżej niniejszego wystąpienia

Realizacja tych czynności, polegających na okresowym zawarciu umów dzierżawy (najmu) i pobieraniu czynszu, w ocenie NIK nie stanowi wystarczającego uzasadnienia do utrzymywania tej Spółki w świetle kryterium gospodarności.

Spółka dzierżawiąc (wynajmując) ok. 8 ha z obiektami budowlanymi o łącznej powierzchni 5,5 tys. m² z nieruchomości stanowiących własność Gminy i ok. 6 ha z obiektami o powierzchni 14,5 tys. m² z nieruchomości będących własnością Spółki uzyskała przychód z tego tytułu w wysokości 1.318,3 tys. zł w 2006 r., 1.698,1 tys. zł w 2007 r. i 1.925,3 tys. zł w 2008 r. (łącznie 4.941,7 tys. zł), który stanowił odpowiednio 92,8%, 91,7% i 88,7% przychodów ogółem uzyskanych za te lata. Większość tych środków wydatkowano na pokrycie kosztów funkcjonowania Spółki, a Gmina nie uzyskała żadnych wpływów do budżetu z tytułu czynszu dzierżawnego (najmu) czy w postaci dywidendy od zysków Spółki. W ramach kosztów Spółka wykazała m.in. wynagrodzenia, które wzrosły z 492,8 tys. zł w 2006 r. do 589,7 tys. zł w 2007 r. i do 718,8 tys. zł w 2008 r., i stanowiły od 40% do 42% kosztów ogólnych. W ramach tych wynagrodzeń za 3 badane lata wypłacono łącznie 509 tys. zł dla jednoosobowego Zarządu Spółki i 247,5 tys. zł dla członków Rady Nadzorczej. Ponadto w ciągu tych 3 lat Gmina zwolniła Spółkę z podatku od nieruchomości na łączną kwotę 707,3 tys. zł. W tym czasie Spółka wybudowała 2 hale magazynowe, które następnie wynajęła, wydatkując na ten cel łącznie 3.845,9 tys. zł, z czego 1.400 tys. zł sfinansowano z kredytu bankowego, którego spłata zakończy się w 2014 r.

Dodatkowo należy zauważyć, że dla realizacji zadań związanych z zagospodarowaniem nieruchomości pozostających w zasobie nieruchomości gminnych, w tym związanych z pozyskiwaniem dzierżawców i najemców, windykacją spłat należności z tytułu czynszu utworzono Wydział Gospodarki Nieruchomościami w Urzędzie Miasta Legnica, a dla zagospodarowania zasobów mieszkaniowych powołano zakład budżetowy²⁶ - zatem Gmina posiadała narzędzia do realizacji ww. zadań bez kosztownego pośrednictwa.

Ponadto czynności kontrolne wykazały nieprawidłowości w realizacji przez Spółkę zadań związanych z wyłanianiem dzierżawców i ustalaniem warunków tych dzierżaw szczegółowo opisane w wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Zarządu tej Spółki.

4. Kontrola wykazała, że Pan Prezydent wypełniając w 3 spółkach ze 100% udziałem Gminy jednoosobowo zadania Zgromadzenia Wspólników/Akcjonariuszy²⁷ powołał członków rad nadzorczych z zachowaniem ograniczenia ustalonego przepisem art. 4 ust. 1

²⁶ Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej

²⁷ art. 12 ust. 4 ustawy o gospodarce komunalnej

ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi²⁸, zwanej dalej ustawą „kominową” (nazwa potoczna), tj. osoby te w momencie powołania nie były za wynagrodzeniem członkami innych spółek z udziałem Skarbu Państwa i spółek jednostek samorządu terytorialnego wymienionych w art. 1 pkt. 4-7 tejże ustawy. Także wysokość wynagrodzenia miesięcznego dla członków rad nadzorczych reprezentujących Gminę w spółkach objętych ustawą kominową nie przekraczała w żadnym przypadku górnej granicy określonej przepisem art. 8 pkt. 8 ustawy kominowej w wysokości od 2,7 tys. do 3,1 tys. zł²⁹.

Należy jednak zauważyć, że wysokość wynagrodzenia członków rad nadzorczych uzależniono od zaangażowania w pracę tego organu, przejawiającego się w przypadku organu kolegialnego przez uczestnictwo w posiedzeniach, tylko w odniesieniu do LPWiK S.A.

5. Kontrola wykazała, że w sposób rzetelny zorganizowano i prowadzono nadzór właścicielski nad spółkami z udziałem Gminy w sprawach finansowo-ekonomicznych realizując czynności z tym związane przez Wydział Rozwoju Miasta w Urzędzie. Prowadzono bieżący monitoring sytuacji ekonomiczno-finansowej 3 spółek, w których Gmina posiadała 100% udział oraz MPK Sp. z o.o. z 93,7% udziałem Gminy poprzez uzyskiwanie comiesięcznych informacji o przychodach, kosztach i wyniku finansowym. Na ich podstawie sporządzano kwartalne analizy porównawcze wyników ekonomiczno-finansowych oraz stanu zatrudnienia i wysokości wynagrodzenia. Wyniki tych analiz omawiano na naradach z udziałem Pana Prezydenta, wypełniającego funkcje Zgromadzenia Wspólników/Akcjonariuszy oraz zarządów i rad nadzorczych poszczególnych spółek.

5.1. Spółki stosownie do wymogów przepisu art.64 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁰ badały i ogłaszały sprawozdania finansowe za poszczególne lata obrotowe. Sprawozdania te zostały zbadane przez uprawniony podmiot wybierany każdorazowo przez Radę Nadzorczą. Biegli rewidenci uznali, że sprawozdania finansowe za 2006 r., 2007 r. i 2008 r. zostały sporządzone prawidłowo. Zweryfikowane sprawozdania były opiniowane przez Radę Nadzorczą, a następnie zatwierdzane przez Zgromadzenie Wspólników Spółki, co wypełniało wymogi odpowiednio art.219 § 3 i art.231 § 2 ust.1 wobec

---

²⁸ Dz.U. nr 26, poz.306 ze zm.

²⁹ Jednokrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, publikowanym przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego dla każdego roku

³⁰ Dz.U. z 2002r. nr 76, poz. 694 ze zm.;

spółek z o.o. i art.382 § 3 i art.395 § 1 pkt. 1 w stosunku do spółek akcyjnych ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych³¹.

5.2. Kontrole ujawniły natomiast niewystarczający nadzór w zakresie spraw związanych z realizacją zamówień publicznych przez spółki i gospodarowania nieruchomościami, co znalazło potwierdzenie w ustaleniach kontroli NIK szczegółowo wykazanych w wystąpieniach pokontrolnych skierowanych do zarządów spółek LPGK Sp. z o.o. i SAG Sp. z o.o.

6. Kontrole wykazały, że w dalszym ciągu nie ustalono ostatecznego kierunku zagospodarowania terenów lotniska skomunalizowanych na rzecz Gminy Legnica w 1994 r., pomimo wniosków w tym zakresie skierowanych przez NIK po kontroli przeprowadzonej w SAG i Urzędzie Miasta Legnica w 2006 r.

Należy przy tym zauważyć, że Rada Miejska w Legnicy, jako organ stanowiący w świetle uregulowań art. 15 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, odrzuciła w lutym 2008 r. projekt uchwały przyjmującej koncepcję zagospodarowania obszaru lotniska na cele przemysłowo-usługowe i podtrzymała swoje stanowisko zawarte wcześniej w uchwale Nr XXXI/331/05 z dnia 29 marca 2005 o zagospodarowaniu tego terenu na lotnisko o powierzchni 99 ha.

Taki sposób zagospodarowania Rada Miejska Legnicy potwierdziła także w październiku 2008 r. przyjmując zmiany w zapisach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Legnicy, w których ustaliła dla tego terenu kierunek zagospodarowania związany z aktywizacją funkcji komunikacyjnej i transportowej lotniska „Legnica”. Wykonane w grudniu 2007 r. na zlecenie Pana Prezydenta studium wykonalności „Zagospodarowanie terenu lotniska w Legnicy” nie potwierdza zasadności ekonomicznej kierunku zagospodarowania przyjętego przez Radę Miejską w Legnicy, wykazując spodziewane koszty z tym związane na ok. 168 mln zł, przy 79 mln zł w przypadku przeznaczenia tego terenu pod proponowaną zabudowę przemysłowo-usługową.

Przedstawiając Panu Prezydentowi powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Dokonanie analizy funkcjonowania spółek ze 100% i większościovym udziałem Gminy Legnica pod kątem dostosowania przedmiotu ich działalności gospodarczej do ustawowych ograniczeń obowiązujących samorządy gminne.

---

³¹ Dz.U. nr 94, poz. 1037 ze zm.;

2. *Przeprowadzenie analizy zasadności ekonomicznej utrzymywania Spółki Strefa Aktywności Gospodarczej Sp. z o.o. dla gospodarowania częścią nieruchomości wchodzących w skład gminnego zasobu nieruchomości w sytuacji, gdy gmina dysponuje strukturami organizacyjnymi pozwalającymi na wyeliminowanie pośrednictwa w tym zakresie.*
3. *Podjęcie działań dla wyeliminowania mniejszościowego udziału Gminy Legnica w spółkach handlowych, których działalność nie jest związana z realizacją zadań publicznych Gminy, także dla wyeliminowania ryzyka wystąpienia obszarów korupcjogennych w związku z udziałem w tych spółkach sektora prywatnego.*
4. *Poinformowanie o przebiegu postępowania upadłościowego wobec Przedsiębiorstwa Przemysłu Chłodniczego Sp. z o.o. w Legnicy z podaniem ewentualnego udziału Gminy Legnica w likwidacji zadłużenia w kwocie 9.807,8 tys. zł w związku z posiadaniem 7,1% udziału w kapitale zakładowym.*
5. *Ocenę zasadności prawnej bezprzetargowego zlecenia Spółce Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Legnicy realizacji zadań własnych Gminy w zakresie lokalnego transportu zbiorowego, także w odniesieniu do wymogów prawa unijnego w części odnoszącej się do zasady wolnej i niezakłóconej konkurencji oraz równego traktowania wszystkich podmiotów, w związku z 5,5% udziału sektora prywatnego w kapitale zakładowym tej Spółki.*
6. *Rozliczenie zobowiązań Spółki Strefa Aktywności Gospodarczej Sp. z o.o. w podatku od nieruchomości w związku z nieuprawnionym skorzystaniem ze zwolnienia ustalonego przez Radę Miejską Wałbrzycha uchwałą Nr XL/409/05 z dnia 28 listopada 2005 r. w sprawie przyjęcia Programu pomocy horyzontalnej na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw na terenie Miasta wobec wybudowanej w 2006 r. hali magazynowej.*
7. *Podjęcie działań mających na celu ostateczne rozstrzygnięcie sposobu zagospodarowania terenu po byłym lotnisku.*

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta w terminie jednego miesiąca od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezydentowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora NIK Delegatury we Wrocławiu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.